

Kirkelig fellestråd i Oslo

Kirkevergen

Dato: 08.06.2017

Saksnummer: 2017/11/RW

Høringsvar om regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet

10. april 2008 ble det inngått en avtale mellom samtlige politiske partier på Stortinget om det framtidige forholdet mellom stat og kirke. Dagen etter la regjeringen fram Stortingsmelding nr. 17 (2007-2008) om staten og Den norske kirke. I samsvar med det politiske forliket inneholdt meldingen en rekke forslag som ville gi løsere bånd mellom stat og kirke.

”Denne reformen skal skje i samarbeid med Kirken selv, og skal gi Kirkens organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene.”

En felles demokratisk styringslinje

Kirkelig fellestråd i Oslo registrerer at det er mer enn ni år siden avtalen på Stortinget ble inngått, og Kirken selv har kommet kort i å gjennomføre de nødvendige reformene. Det er underliggende at de to «linjene» i kirken skal bli én. Da er det et paradoks at man i en høring om valgordninger ikke tegner en struktur for én felles demokratisk styringslinje. Kirken som én organisasjon er for liten for to ulike demokratiske valg. Dette har også en økonomisk side.

Soknet er den grunnleggende enhet i kirken

Soknet, representert ved menighetsråd og fellestråd, er den grunnleggende enhet i kirken. Alle synes å være enig om det. Allikevel er det bispedømmerådene som alene utgjør Kirkemøtet. Det er ofte en lang administrativ avstand mellom sokn og bispedømmeråd i den praktiske hverdag. Dette er underkommunisert i høringsnotatet. Valg av leke representanter til bispedømmeråd i Oslo skjer kun ved direkte valg og således helt uten medvirkning fra soknene. Dette kan skape enda større avstand mellom bispedømmeråd og menighet.

Indirekte valg

For å minske denne avstanden bør det legges opp til at flest mulig representanter velges indirekte via menighetsrådene. På den måten vil den valgte i større grad ha sitt mandat fra menighetene enn fra kirkemedlemmene. Når bispedømmeråds- og kirkemøtemedlemmene representerer menighetene, vil de måtte stå til ansvar og til rette for noen ut fra sin stemmegivning.

Alle valg bør gå ut fra menighetsrådene

For å oppfylle stortingsforliket av 2008 bør man starte en utvikling mot én felles linje både demokratisk og organisatorisk. Valg til fellestråd, bispedømmeråd og kirkemøtet bør springe ut fra menighetsrådene. På den måten vil man få én sammenhengende demokratisk kjede i stedet for dagens løsning med to usammenhengende.

Lister

At grupper eller sammenslutninger stiller egne lister kan sees på som en god utvikling av et demokratisk system. Men det er en utfordring når det bare blir én gruppe som gjør det. Et politisk landskap må bestå av flere grupperinger om det skal speile medlemsmassen. Det er allikevel en grunn til å spørre seg om man ønsker en utvikling med «politiske partier» i kirken.

For å øke engasjementet og påvirkningsmuligheten bør velgeren kunne påvirke listen(e) i størst mulig grad gjennom kumulering og strykninger. Dette er særlig viktig når det kun er én liste. Det viser seg ofte svært viktig å kunne stryke kandidater for å slippe å stemme på personer men kan mene ikke er egnet. Ordning med såkalte «slengere» må ut fra denne argumentasjonsrekke, være en positiv mulighet der det stilles flere lister.

Nominasjonskomiteer

Før man får en demokratisk struktur på plass, bør det vurderes, for å unngå uheldig maktkonsentrasjon, om det er andre enn bispedømmerådene selv som nedsetter egne nominasjonskomiteer. Dette kunne for eksempel gjøres av folkevalgte i den andre demokratiske linjen.

Denne uttalelsen har vært drøftet på møte i Kirkelig fellesråd i Oslo.

Fellesrådet kom til at de ikke ville sende noe hørings svar da det fremkom svært ulike oppfatninger på møtet. Det ble ikke foretatt prøvevoteringer. Det er derfor ukjent hvordan fellesrådet er delt.

Dette hørings svaret er derfor kirkevergens uttalelse

Robert Wright
Kirkeverge